

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia (sediul Leova), (jud.S.Gurițanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud.L.Caraianu, S.Gubenco, A.Mironov)

DECIZIE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL SRL împotriva lui Deliu (Coropceanu) Marionela, intervenient accesoriu OCN „Iute Credit” SRL cu privire la încasarea datoriei și cererea reconvențională depusă de Deliu (Coropceanu) Marionela împotriva ÎM „Incaso” SRL, intervenient accesoriu OCN „Iute Credit” SRL cu privire la declararea nulității a clauzelor abuzive,

împotriva încheierii din 16 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de IM „Incaso” SRL, ca fiind depusă, în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 14 august 2019, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Deliu (Coropceanu) Marionela, intervenient accesoriu OCN „Iute Credit” SRL cu privire la încasarea datoriei în sumă de 74 264,43 de lei, a cheltuielilor de asistența juridică în suma de 1200 de lei și a taxei de stat în suma de 2227,94 de lei.

La 11 decembrie 2019, Deliu (Coropceanu) Marionela, reprezentată de avocatul Vitalie Bunduchi a depus cerere reconvențională împotriva ÎM „Incaso” SRL prin care a solicitat declararea nulă a clauzelor abuzive din contractul de împrumut nr. 981451 din 07 august 2018, încheiat cu OCN „Iute Credit” SRL privind acordarea împrumutului în mărime de 35 000 de lei.

Prin hotărârea din 07 octombrie 2021 Judecătoria Cimișlia (sediul Leova) cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Deliu (Coropceanu) Marionela, intervenient accesoriu OCN „Iute Credit” SRL cu privire la încasarea datoriei și cererea reconvențională depusă de Deliu (Coropceanu) Marionela împotriva ÎM „Incaso” SRL, intervenient accesoriu OCN „Iute Credit” SRL cu privire la declararea nulității a clauzelor abuzive au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

La 11 noiembrie 2021, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 07 octombrie

2021 a Judecătorei Căușeni (sediul Leova), solicitând admiterea apelului, repunerea cererii de apel în termen, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri.

Prin încheierea din 16 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului a ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu și a fost restituită cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 05 ianuarie 2022, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a contestat cu recurs încheierea Curții de Apel Comrat din 16 decembrie 2021, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, cu restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, și-a exprimat dezacordul cu încheierea contestată și a indicat că dispozitivul hotărârii din 07 octombrie 2021 a Judecătorei Căușeni (sediul Leova), i-a fost expediat la 20 octombrie 2021, prin urmare a fost în imposibilitate de a depune apelul timp de 30 de zile, fapt ce consideră că constituie temei de repunere în termen prin prisma art.13 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul constată că recursul împotriva încheierii din 16 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat a fost depus în termen, având în vedere că încheierea a fost expediată în adresa ÎM „Incaso” SRL la 24 decembrie 2021 și recepționată conform avizului de recepție la 27 decembrie 2021 (f.d.210).

La 17 ianuarie 2022 (prin poștă electronică), Deliu (Coropceanu) Marinela, reprezentată de avocatul Liliana Binzari, a depus o referință la cererea de recurs declarată de către ÎM „Incaso” SRL, solicitând respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii

termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) al Codului de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În prezenta cauză, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat 07 octombrie 2021 (f.d.170).

La fel, este cert și faptul că, ÎM ”Incaso” SRL a fost citată legal la ședințele de judecată ce au avut loc în cadrul exmainării cauzei în prima instanță, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d. 156). Mai mult ca atât, ÎM ”Incaso” SRL a solicitat examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Totuși, ÎM ”Incaso” SRL a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la 11 noiembrie 2021, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă. Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Deși, recurenta ÎM ”Incaso” SRL în cerere de repunere în termenul de atac a invocat precum că, a aflat de hotărârea la 20 octombrie 2021, când a recepționat prin poștă copia dispozitivului hotărârii, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, instanța de apel însă a respins această cerere ca neîntemeiată.

Așadar, alegațiile din cererea de recurs referitoare la faptul că, declararea la 11 noiembrie 2021 a apelului se datorează aflării cu întârziere despre hotărâre ceea ce în opinia ÎM ”Incaso” SRL o îndreptățește să solicite repunerea în termenul de atac, se apreciază critic de către Colegiu, or termenul stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac (apelul) se calculează exclusiv din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii.

La caz, se reține că ÎM ”Incaso” SRL deține un rol de participant activ la proces prin faptul că aceasta este autorul sesizării instanței de judecată cu acțiune de apărare a drepturilor sale. Este cert că ÎM ”Incaso” SRL cunoștea despre existența pe rolul Judecătoreiei Cimișlia (sediul Leova) a acțiunii nominalizate și că aceasta are fixat termen de examinare, urmând să urmărească soarta cauzei ce o viza, pe întreaga perioadă a procesului.

Nu în ultimul rând este de menționat caracterul public al informației cu privire la ședințele de judecată fixate într-o cauză civilă, cu privire la rezultatul examinării cauzei și actele judecătorești emise pe marginea acestor cauze. Toată informația respectivă se plasează pe portalul național al instanțelor de judecată, obligație care a fost la caz respectată de personalul instanței, iar ÎM ”Incaso” SRL și reprezentantul ales urmau să monitorizeze, în continuare soarta cauzei.

Astfel, dispozitivul hotărârii a fost pronunțat public la 07 octombrie 2021 și a fost publicat la aceeași dată, Colegiul identifică, la caz, prezumția cunoașterii de către ÎM ”Incaso” SRL a rezultatului examinării propriei cauze și emiterii hotărârii cel puțin din această dată.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta

dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

După cum a fost reiterat supra, cunoscând despre o hotărâre defavorabilă, ÎM ”Incaso” SRL nu a livrat nici un argument plauzibil nici în cerere de repunere în termen, nici în ședința în care a fost soluționată punerea pe rol a cauzei, ne reprezentându-se, din care cauză a așteptat până la 11 noiembrie 2021 pentru a-și exercita dreptul de a contesta hotărârea. Din acest motiv cererea depuse de ÎM ”Incaso” SRL cu privire la repunerea în termenul de atac al hotărârii a fost corect respinsă de instanța de apel.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale ÎM ”Incaso” SRL și reprezentanții acesteia urmau să depună cererea de apel în conformitate cu exigențele legii în termenul stabilit de lege.

Completul subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, inter alia, Erik ØVLISEN vs. Danemarca, hotărârea din 30 august 2006, sau Kukkonen vs. Finlanda (nr. 2), hotărârea din 13 ianuarie 2009, § 24).

În același context, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță, de dreptul de a fi audiat (a se vedea, inter alia, Lebedinschi vs. Republica Moldova, hotărârea din 16 septembrie 2015, § 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că, în proceduri civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminența dreptului fără existența posibilității de acces la instanțele de judecată (a se vedea, Golder vs. the United Kingdom, hotărâre din 21 ianuarie 1975; Z and Others vs. the United Kingdom, hotărâre din 10 mai 2001; și Kreuz vs. Poland, hotărârea din 19 iunie 2001).

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others vs. the United Kingdom, hotărârea din 10 iulie 1998).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Concluzionând cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că recursul declarat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, este neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 16 decembrie 2021 a Curții

de Apel Comrat.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu.

Se menține încheierea din 16 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL SRL împotriva lui Deliu (Coropceanu) Marionela, intervenient accesoriu OCN „Iute Credit” SRL cu privire la încasarea datoriei și la cererea reconvențională depusă de Deliu (Coropceanu) Marionela împotriva ÎM „Incaso” SRL, intervenient accesoriu OCN „Iute Credit” SRL cu privire la declararea nulității a clauzelor abuzive.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Gervas